

2

LECCIÓN DOS

De vacaciones en España

21

Es verano y Pedro está de vacaciones en España, en la ciudad de Santander. ¿Dónde está Santander? Pues, está en el norte de España, en Cantabria. En julio y agosto es el lugar preferido por los españoles.

Así que Pedro está muy contento porque le gusta todo el norte de España con el mar y las montañas, le gustan los españoles y, por supuesto, le gusta mucho Alicia. Alicia es de La Coruña, una ciudad grande e importante en Galicia. Durante las vacaciones está en Santander en casa de su abuela, que ya es mayor y está un poco enferma, sin embargo, es una señora muy despierta y curiosa.

Potes (Picos de Europa)

En la calle

22

Javier: Hola, María, ¿qué tal? ¿Adónde vas?

María: Voy a casa de Cristina. Mi casa siempre está llena de gente: familiares, amigos, amigos de los amigos, amigos de los familiares... y eso no me gusta. ¿Y tú? ¿Adónde vas tú?

Javier: Pues yo voy a la cervecería Biblioteca porque mi casa siempre está vacía y yo ya estoy harto. No me gusta estar solo en casa.

María: Ah, ¿sí?

Javier: Bueno, cuando estoy cansado, me gusta estar solo en casa, pero normalmente me gusta más ir de copas con mis amigos.

¿Verdadero o falso?

Pro každé tvrzení najděte v textu zdůvodnění.

V	F

1. Alicia está de vacaciones en Praga.
2. A Pedro le gusta el sur de España.
3. La Coruña es una ciudad grande e importante.
4. Alicia está en casa de su abuelo durante las vacaciones.
5. Cantabria es el lugar preferido por los españoles en verano.
6. Pedro no está contento en España.

La Coruña (Galicia)

A ted' odpovězte na otázky.

1. ¿Adónde va María? ¿Por qué?
2. ¿Javier va con ella?
3. ¿A María le gusta estar sola en casa?
4. ¿Javier va a la biblioteca?
5. ¿María está harta de los amigos de Cristina?
6. ¿Javier está cansado?
7. ¿Qué le gusta más a Javier? ¿Estar solo en casa o ir de copas con sus amigos?

f

FRASEOLOGÍA

estar de vacaciones

být na prázdninách/dovolené

estar en casa

být doma (ve významu příslovce se používá bez členu)

ir a casa

jít domů (ve významu příslovce se používá bez členu)

ir de copas / juerga

jít na panáka / na tah

Pedro está en casa de Alicia.

Petr je u Alice.

Vamos a casa de Sandra.

Jdeme k Sandře.

estar harto (de)

mít po krk / plné zuby (koho, čeho)

Manuel está harto de los familiares.

Manuel má po krk / plné zuby příbuzných.

Los estudiantes están hartos de los profesores.

Studenti mají po krk / plné zuby profesorů.

g

GRAMÁTICA

1. PŘEDLOŽKY A, EN, DE

Předložky ve španělštině mají řadu významů a funkcí. Nahrazují mimo jiné také naše skloňování (viz 4. paragraf této lekce).

Nejčastějšími předložkami jsou DE, A a EN. Ve významu místním znamenají:

A → směrování k něčemu nebo do něčeho – česky **k**, **do**, příp. **na** (jede na Kubu)

EN [—•—] umístění v něčem nebo na něčem – česky **v**, **na**

DE •→ směrování od něčeho pryč nebo z něčeho ven – česky **z**, **ze**, **od**

¿Adónde vas? – Voy a la biblioteca.	Kam jdeš? – Jdu do knihovny.
¿Dónde estás? – Estoy en Santander.	Kde jsi? – Jsem v Santanderu.
¿De dónde regresas? – Regreso de España.	Odkud se vracíš? – Vracím se ze Španělska.

Předložky **A** a **DE** se také ve významu místním označují jako předložky dynamické, neboť se užívají **se slovesy pohybu**. Předložka **EN** je **předložka statická**. Z tohoto pravidla je jen několik málo výjimek.

2. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO ESTAR (být)

estoy	estamos
estás	estáis
está	están

Neprawidelné sloveso **ESTAR** ve španělštině vyjadřuje především **přechodné stavy a umístění, polohu**.

a) Vyjadřuje **přechodné stavy** (nebo takové, které jsou za přechodné považovány):

Está enferma.	Je nemocná.
Estoy contento.	Jsem spokojený.
¿Cómo está usted?	Jak se máte? / Jak se vám vede?
Estoy bien.	Mám se dobré.

b) Používá se při určení **polohy** nebo **umístění** (přechodného i trvalého), tedy v otázce a odpovědi na otázku **Kde je/jsou...? // Dónde está(n)...?** V těchto významech se vyskytuje převážně s předložkou **EN** (viz výše).

Pedro está en Galicia.	Petr je v Galicii.
¿Dónde está Santander?	Kde je Santander?
Santander está en el norte.	Santander je na severu.
Está en casa de su amigo.	Je u kamaráda.

c) Zvláštním případem jsou vazby slovesa **ESTAR** s **předložkou DE a podstatným jménem bez členu** – odpovídají českým vazbám být na... (ale ne přímo ve významu místním!).

estar de vacaciones	být na prázdninách/dovolené
estar de visita	být na návštěvě
estar de excursión	být na výletě

3. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO IR (jít, jet)

voy	vamos
vas	vais
va	van

a) Po slověse **IR** se většinou používá **předložka A** pro vyjádření směru (česky – do, na). Otázka se obvykle uvozuje tázacím „adónde...?“

¿Adónde va Pedro?	<i>Kam jde Petr?</i>
Pedro va a la biblioteca.	<i>Petr jde do knihovny.</i>
Vamos a casa.	<i>Jdeme domů.</i>

b) Podobně jako u slovesa estar existují se slovesem **IR** **vazby s předložkou DE**, které odpovídají českému *jít/jet na...* (ne ve významu místním).

ir de vacaciones	<i>jet na prázdniny/dovolenou</i>
ir de visita	<i>jít na návštěvu</i>
ir de excursión	<i>jít/jet na výlet</i>
ir de copas / juerga	<i>jít na tah</i>
ir de compras	<i>jít na nákup</i>
ir de paseo	<i>jít na procházku</i>

Ve významu místním je ale předložka **A**:

vamos a Cuba	<i>jedeme na Kubu</i>
van a la montaña	<i>(pozor: používá se v jedn. čísle) jedou na hory</i>

4. VYJADŘOVÁNÍ PÁDŮ

Ve španělštině neexistuje skloňování podstatných a přídavných jmen pomocí pádových koncovek jako v češtině. Pádové vztahy se vyjadřují pomocí různých předložek.

1. pád je vždy bez předložky:

Los estudiantes están en Madrid.	<i>Studenti jsou v Madridu.</i>
La ciudad es preciosa.	<i>Město je krásné.</i>
Pedro es checo.	<i>Petr je Čech.</i>

2. pád bývá vyjádřen předložkou **DE**:

Las playas de Santander son famosas.	<i>Santanderské pláže jsou slavné.</i>
La amiga de la abuela está en el centro de la ciudad.	<i>Babiččina přítelkyně je v centru města.</i>
La madre del chico es muy simpática.	<i>Chlapcova maminka je sympatická.</i>
El padre de mi amigo es de Bolivia.	<i>Otec mého přítele je z Bolívie.</i>

3. pád bývá vyjádřen předložkou **A**:

Pedro escribe a su amigo.	<i>Petr píše kamarádovi.</i>
La chica contesta al profesor.	<i>Dívka odpovídá profesorovi.</i>

4. pád se rovná prvnímu pádu u neživotních podstatných jmen a 3. pádu u životních:

a) Pedro visita las ciudades españolas.	<i>Petr navštěvuje španělská města.</i>
b) Alicia visita a su abuela.	<i>x Alice navštěvuje babičku.</i>

Pokud se ve větě vyskytuje **3. i 4. pád** (předmět nepřímý i přímý), stojí obvykle předmět přímý před nepřímým:

Alicia compra **un regalo a su abuela**. Alice kupuje babičce dárek.

5. pád je vždy bez předložky a bez členu:

Buenos días, profesor.
¿Qué tal, Alicia?

Dobrý den, pane profesore!
Jak se máš, Alice?

6. a 7. pád se vyjadřuje celou řadou předložek, např. předložkou **POR, CON**:

el lugar preferido **por** los españoles
un encuentro **con** Alicia

Španěly oblíbené místo
setkání s Alicí

Pozor:

Na příkladech vidíme, že dochází **ke stahování** předložky **A** a **DE** se členem určitým mužského rodu (jen v jednotném čísle!):

DE + EL → DEL (del chico) **A + EL → AL** (al profesor)

Toto stahování je **povinné** ve všech významech uvedených předložek:

Voy al teatro.
Es **del norte** de España.

Jdu do divadla.
Je ze severu Španělska.

Spojení předložky **DE** s podstatným jménem životním odpovídá též českému přídavnému jménu přivlastňovacímu.

el amigo de Pedro
la casa de la abuela

Petrův přítel
babiččin dům

Poznámka: Přídavná jména přivlastňovací jako samostatný jednoduchý tvar ve španělštině neexistují.

EJERCICIOS

1. Opakování je matka moudrosti, proto si nejdříve připomeneme látku z minulé lekce.

1. Petra je moc hezká dívka. 2. Já jsem z České republiky a Manuel je ze Španělska. 3. Odkud jste, pane Díazi? 4. Čí je ten byt? Petrův nebo Evin? 5. Děkuji. – Není zač. 6. Na shledanou zítra! 7. Jací jsou Španělé? – Jsou moc sympatičtí. 8. Laura je cizinka.

2. Teď se dáme do nové látky. Doplňte sloveso *estar* ve správném tvaru.

1. ¿Dónde Pedro? – en casa de Cristina. 2. Los estudiantes ya de vacaciones y los profesores de excursión. 3. (Yo) de visita en casa de unos amigos. 4. (Nosotros) muy contentos con la profesora. 5. ¿Santander en el norte o en el

sur de España? – en el norte, por supuesto. 6. ¿(Tú) enferma? – No, no, solo un poco cansada. 7. La casa llena de gente y yo ya harto. 8. Por favor, ¿la señora Crespo ya en casa? – No, todavía no aquí.

3. Vaším dalším úkolem je doplnit podle kontextu sloveso ser nebo estar.

1. Alicia española,
..... de Galicia y ahora en la República Checa. 2. La abuela de Miguel una señora mayor, pero muy despierta y curiosa. 3. ¿Qué? – una biblioteca. 4. Santillana un lugar muy curioso. – ¿Dónde?
– cerca de Santander. 5. Julia una chica guapa, pero muy curiosa. 6. ¿Cómo el abuelo? – un poco enfermo. 7. ¿Cómo el amigo de Juana? –

Santillana del Mar (Cantabria)

un chico muy, pero muy simpático. 8. ¿Dónde los chicos? – en el cine. 9. ¿ un regalo para Lucía? – No, no, un regalo para el profesor. – ¿Qué? – una gramática. – Ah. 10. Hola, Pepe, ¿qué tal, cómo? – Pues, muy bien. ¿Y tú?

4. Následující cvičení je také zaměřeno na používání sloves ser a estar, které Čechům dělá problémy. Vy to ale určitě zvládnete. :-)

1. Ahoj, kde jsi? – Už jsem doma. – To není pravda. Já jsem doma, ale ty tu nejsi! Ty jsi v hospodě s Miguelem, že?
2. Jaká je španělština? – No, není to snadný jazyk, ale moc se mi líbí.
3. Ahoj, jak se máš? – Má m se skvěle, protože jsem na prázdninách na Menorce.

5. V tomto cvičení si procvičíme tvary slovesa ir.

1. Hola, Rafael, ¿adónde? – a casa. 2. Mañana (nosotros) de excursión a Pilsen. 3. Chicas, ¿ a la playa? – Sí, a la playa, hoy es un día precioso.
4. Durante las vacaciones muchos estudiantes de copas. 5. ¿(Tú) al teatro?
– No, a casa del abuelo, está un poco enfermo. 6. ¿Uds. a la montaña mañana? – Sí, a los Picos de Europa.

6. Zůstaneme u slovesa ir. Vaším úkolem je doplnit odpověď podle nápovery.

- a) Hola, chicas, ¿adónde vais? - (*Jdeme na pláž.*)
- b) Hola, Manolo, ¿adónde vas? - (*Jdu k Inés, protože je nemocná.*)
- c) Buenos días, profesor, ¿adónde va Ud.? - (*Jedu na hory, protože mám prázdniny.*)

7. Teď přeložte do španělštiny následující obraty.

kam jdeš? – kde je Manuel? – už jsou doma – jsou nemocní – jdeme na tah – Petr není u Alice – čí je ten dům? – jak se máš? – jsou hrozně zvědavé – už jsem unavená – hurá, jedeme na výlet! – on je Čech a ona je Španělka – dům je plný příbuzných – jdeš do knihovny? – o prázdninách jsem u babičky – kam pojedete na prázdniny? – to je Petr, moc se mi líbí

8. Nesmíme opomenout předložky. Doplňte předložku *DE, POR, A, PARA* nebo *CON, a kde to bude nutné, spojte ji se členem.*

los cines Praga – los amigos van casa – las ciudades España – voy cine – la casa abuelo – un encuentro Julia – el lugar preferido los checos – un regalo una amiga – las vacaciones los estudiantes – la biblioteca profesor – una excursión los familiares – vamos juntos teatro – el mar Galicia

9. Výborně, teď to zkusíme obráceně.

1. Zítra půjdeme do kina. 2. To je dárek pro Julii. 3. To je jedna Karlova kamarádka. 4. Petr už má po krk Alice. 5. Pláž je plná lidi. 6. Mám rád/a léto ve Španělsku. 7. V létě pojedeme na Kubu. 8. Už jsem unavený/á, půjdu domů.

10. A ještě jedno cvičení na předložky. :-)

1. verano estamos vacaciones casa abuelo Juan Cantabria. 2. Voy cine porque ya estoy harta estar sola casa. 3. Julia está harta su padre. 4. julio Pablo está visita Praga. 5. las vacaciones me gusta estar la playa. 6. ¿Vamos casa Alberto? – No, porque Alberto no está casa. 7. ¿ quién vais la montaña? – unos amigos. 8. ¿ quién es la casa? – Es unos familiares Alicia. 9. ¿ quién es el regalo? – la abuela.

11. Poslední dvě cvičení této části budou překladová, nejdříve ze španělštiny do češtiny neboli *del español al checo*.

1. ¿Adónde vas de vacaciones en verano? 2. Pablo está en casa de Mónica porque le gusta (Mónica, no la casa:-). 3. No me gusta ir de copas con gente antipática. 4. ¿Estás contento con tu profesor/a de español? – Sí, me gusta mucho. 5. ¿Es fácil el español? – No, es difícil. 6. ¿Para quién es el regalo? – Es para la abuela Ema. 7. ¿De quién son los libros? – Son del profesor Ramírez. 8. Por favor, ¿dónde está la universidad? – Está cerca de aquí. 9. Me gustan las vacaciones activas.

12. A teď obráceně neboli... Přesně tak, *del checo al español*.

1. Petr je moc sympathetický český student, moc se mi líbí. 2. Je léto, jsem ve Španělsku, jsem na pláži a mám se moc a moc dobře. 3. Moje babička je už stará paní, ale je moc zvídavá. 4. Juliin dům je pořád plný lidí, protože Julie je velmi milá a hezká dívka. Nicméně, Julie už má lidí až po krk, protože už je unavená. 5. Půjdeme zítra do kina? – Ne, nepůjdeme, jsem velmi nemocný! 6. Když jsme na prázdninách u babičky Marie, jsme moc spokojení. 7. Liberec je

na jihu České republiky, že? – Ne, samozřejmě že ne, je na severu. **8.** Kdy pojedete do České republiky? – V létě. **9.** Vy jste novinářka? Ne, jsem zdravotní sestra. **10.** Prosím vás, kde je hotel Atrium? – Je blízko odsud.

C

CONTEXTO COMUNICATIVO

JAK VYJÁDŘIT, ŽE SE NĚKOMU NĚCO/NĚKDO LÍBÍ, RÁD NĚCO DĚLÁ NEBO MU NĚCO CHUTNÁ

Všechny tyto možnosti vyjádříte ve španělštině pomocí jediného slovesa, a to slovesa GUSTAR. Sloveso se používá především ve 3. osobě jednotného čísla (+ podstatné jméno v jednotném čísle / infinitiv) nebo ve 3. osobě množ. čísla (+ podstatné jméno v množném čísle). Vazba vždy začíná 3. pádem podstatného jména nebo zájmena (komu se co líbí, kdo má co rád, komu co chutná). Stačí si zapamatovat jednoduché schéma a je po problému.

**(NO) ME GUSTA + podstatné jméno v jednotném čísle
+ infinitiv**

(NO) ME GUSTAN + podstatné jméno v množném čísle

PODÍVEJTE SE NA PŘÍKLADY:

Me gusta España.	Líbí se mi Španělsko.
No me gusta Horní Dolní.	Nelíbí se mi Horní Dolní.
Me gusta el vino blanco.	Mám rád/a / Chutná mi bílé víno.
No me gusta la cerveza.	Nemám rád/a / Nechutná mi pivo.
Me gustan los españoles.	Mám rád/a Španěly. / Líbí se mi Španělé.
No me gustan las chicas curiosas.	Nemám rád/a zvědavé holky.
Me gusta estar en España.	Jsem rád/a ve Španělsku.
No me gusta estar solo en casa.	Nejsem rád sám doma.
¿Te gusta ir a la montaña?	Jezdíš rád/a na hory?
¿Le gusta Santander?	Líbí se mu/jí/Vám Santander?
Le gustan las checas.	Líbí se mu/jí/Vám Češky.
A Pedro le gusta Alicia.	Petrovi se líbí Alice.
A Alicia no le gusta Pedro.	Alici se nelíbí Petr.

13. Jak vidíte, sloveso *gustar* je velmi užitečné, proto si jeho používání důkladně natrénujeme.
Doplňte podle kontextu jeho správný tvar a přeložte do češtiny.

1. Me España, pero no me las playas, me más las montañas. **2.** A Cristina le los checos. **3.** Me mucho estar sola en casa. **4.** A Ricardo no le ir de copas. **5.** A Petra le mucho la casa de Fernando. **6.** Me las vacaciones en el extranjero. **7.** ¿Te las chicas checas? – Sí, me, son muy guapas. **8.** A Alberto le mucho Praga. **9.** A Manuel le ir en verano a la montaña.

14. Pracujte ve dvojici se svým spolužákem/spolužačkou a vyjmějte alespoň 3 věci, které se vám líbí / máte rád/a, nebo naopak nemáte rád/a / se vám nelibí. Pak řekněte vašim spolužákům, co se vašemu kolegovi líbí/nelibí.

Me gusta...	A le gusta...
Me gustan...	A le gustan...
No me gusta...	A no le gusta...
No me gustan...	A no le gustan...

15. Popusťte uzdu fantazii a doplňte vhodně následující věty.

1. Me gusta la casa de Fernando porque...
2. Estoy muy contento/a...
3. Me gusta ir de excursión...
4. La Coruña está... y es...
5. La abuela no está enferma, solo...
6. Mi amiga Petra es...
7. Ya estoy harto de...
8. En julio voy de vacaciones...
9. En verano me gusta... y no me gusta...
10. A Alberto le gusta... porque le gustan...

16. A teď se pustíme do poslechu. Poslechněte si následující krátký text a doplňte chybějící slova.

Carlos y Sandra son amigos. Él es estudiante de y ella es profesora de A Carlos le mucho Sandra, pero para ellos es muy difícil estar, porque durante el año académico él estudia en Santiago de Compostela y ella está en la universidad de Salamanca. En verano Carlos está de en un hospital y Sandra está en el Instituto de Praga . ¡Qué!

Než budeme pokračovat, máme pro vás otázku. Zkuste přijít na to, jaký je rozdíl mezi těmito větami:

Carlos es enfermero. Carlos está de enfermero en un hospital.

17. V prvních lekcích jste se setkali s některými španělskými městy, autonomními oblastmi (comunidad autónoma) a dalšími reáliemi.

- a) Vaším úkolem je zjistit na mapě, kde se nachází: Santander – La Coruña – Picos de Europa – Cantabria – Galicia – Santiago de Compostela – Salamanca.
Znáte jiná španělská města aneb *¿conocéis otras ciudades españolas?*
- b) A poslední úkol pro dnešek: víte, jaké je poslání Institutu Cervantes? Najdete ho také v České republice?

V

VOCABULARIO

abuela <i>f</i>	babička	más	více
¿adónde?	kam	mayor	starší
agosto <i>m</i>	srpen	medicina <i>f</i>	medicína
amiga <i>f</i>	přítelkyně	montaña <i>f</i>	hora
amigo <i>m</i>	přítel	norte <i>m</i>	sever
año <i>m</i> (académico)	rok (školní)	padre <i>m</i>	otec
así que	také	para	pro
biblioteca <i>f</i>	knihovna	¿por qué?	proč?
calle <i>f</i>	ulice	por supuesto	ovšem, jistě, samozřejmě, jasně
cansado, -a	unavený, -á	porque	protože
casa <i>f</i>	dům, byt	preferido, -a (por)	oblíbený (kým)
cerca (de)	blízko (čeho)	pues	tedy, no (hovorový uvozovací výraz na začátku věty)
cervecería <i>f</i>	pivnice, hospoda	que	že
cine <i>m</i>	kino	regalo <i>m</i>	dárek
con	s, se	sin embargo	avšak, přesto, nicméně
contento, -a	spokojený, -á	solo	jen, pouze
copa <i>f</i>	sklenička, pohár, panák	solo, a	sám, -a
cuando	když	su	jeho, její, jejich, Váš, Vaše
¿cuándo?	kdy	sur <i>m</i>	jih
curioso, -a	zvědavý, -á,	teatro <i>m</i>	divadlo
despierto, -a	zvídavý, -á; zvláštní	todavía	ještě
¿dónde?	čilý, -á, bystrý, -á	todo, -a	celý, -á
durante	kde	un poco	trochu
en	během	vacaciones <i>fpl</i>	prázdniny, dovolená
escuela <i>f</i>	v, na	verano <i>m</i>	léto
eso	škola	visita <i>f</i>	návštěva
estar	to	y	a
excursión <i>f</i>	být	ya	už
familiar <i>m</i>	výlet		
grande	příbuzný		
hospital <i>m</i>	velký, -á		
importante	nemocnice		
ir	důležitý, -á		
juerga <i>f</i>	jít, jet		
julio <i>m</i>	flám		
juntos, -as	červenec		
lleno, -a (de)	spolu, společně		
lugar <i>m</i>	plný, -á (čeho)		
madre <i>f</i>	místo		
mar <i>m</i>	matka		
	moře		